

- 6 - 01 1998
bro. 05 - 9/94 - 11
K. 3/98-8

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

P R E S U D A

Županijski sud u Požegi, u vijeću sastavljenom od sudaca toga suda, Predraga Dragičevića kao predsjednika vijeća, a Ivanke Pilon-Vukelić kao člana vijeća, te sudaca porotnika Slavka Pišonića, Luke Luketića i Antuna Madžara, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Tatjane Obradović kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv optuženika SAVO ŠALINDRIJE, zbog kaznenog djela iz čl. 122. Osnovnog kaznenog zakona Republike Hrvatske (dalje: OKZRH), povodom optužnice Županijskog državnog odvjetništva u Požegi broj KT-9/94-6 od 27. siječnja 1998. godine, nakon održane glavne javne rasprave 23. ožujka 1998. godine u nazočnosti zamjenice županijskog državnog odvjetnika u Požegi, Božene Jurković, te branitelja optuženika po službenoj dužnosti, Jasne Matačić-Savić, odvjetnice iz Požege

p r e s u d i o j e

Optuženik SAVO ŠALINDRIJA

sada nepoznatog boravišta

k r i v j e

što je tijekom kolovoza 1991. godine na području Novske, pridruživši se četnicima i velikosrpskoj politici, koja je imala za cilj na teritoriju Republike Hrvatske stvaranje "Velike Srbije", a zatim u njihovim redovima nalazeći se u zatvoru Stara Gradiška. Okao jedan od stražara, protivno Ženevskoj konvenciji o postupanju s ratnim zarobljenicima, od 12. kolovoza 1949. godine, kada je u razdoblju od 22. studenog 1991. do 12. prosinca 1991. godine bila zarobljena grupa od 20-tak pripadnika Hrvatske vojske i zatvorena u Staroj Gradiški, iste zarobljenike tukao nogama, rukama, automatskom puškom, te na takav se način iživljavao nad zatočenikom Radenkom Klibom i Matekalom Živkom, te drugim zarobljenim hrvatskim vojnicima, da bi mučeći i ispitujući zarobljenika vojnika Rukavina Dragana, kojemu je iz skinute čizme ispao nož, bio u najužoj grupi stražara od kojih je jedan od njih u cilju da ga usmrti ispalio tri hica prema istome iz vatrenog oružja i to automatske puške, ranivši ga, te su istog zarobljenika, Rukavina Dragana, dvojica, zasada nepoznatih, četnika,

tom prilikom zaklali, rezavši mu nožem vrat, uslijed čega je trenutno nastupila smrt istoga,

dakle, kršeći pravila međunarodnog prava mučio ratne zarobljenike, te prema istima nečovječno postupao,

čime je počinio kazneno djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava, ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika, opisano i kažnjivo po čl. 122. OKZRH,

pa se temeljem istog članka

o s u d u j e

na kaznu zatvora u trajanju od 15 (petnaest) godina.

Temeljem čl. 90. st.4. Zakona o kaznenom postupku (dalje: ZKP) optuženik se oslobađa naknade troškova postupka.

Obrazloženje

Županijsko državno odvjetništvo u Požegi stavilo je na teret optuženiku Savi Šalindriji kazneno djelo protiv čovječnosti i međunarodnog prava, ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika, opisano i kažnjivo po čl. 122. OKZRH.

Kako optuženik nije dostupan državnim i pravosudnim organima na teritoriju Republike Hrvatske, budući se nalazi u bijegu, na prijedlog ŽDO u Požegi izvanraspravno vijeće ovog suda donijelo je rješenje da se optuženiku Savi Šalindriji sudi u nenazočnosti.

U dokaznom postupku kao svjedoci saslušani su Bogunović Đuro, Antun Pelivanović i Radenko Kliba, a na prijedlog stranaka pročitan je iskaz svjedoka Živka Matekala, iz prethodnog postupka.

Svjedok Đuro Bogunović iskazao je da se nalazio u logoru Stara Gradiška kao zarobljenik od 29. studenoga 1991. do 26. siječnja 1992. godine. U to vrijeme radio je kao čuvar optuženik Savo Šalindrija. Iako svjedok s optuženikom nije imao bližih osobnih kontakata čuo je od drugih zatvorenika da ih je upravo Šalindrija zlostavljaо, tukao i maltretirao. On ne zna imena tih ljudi jer ih je bilo dosta, a radilo se o prognanicima koji njemu inače nisu bili poznati jer nisu bili s njegovog područja. Nadalje, svjedok napominje da su zatvorenici svake večeri odvođeni u jednu prostoriju gdje je bilo mučenje. I njega su u tri navrata odvodili u tu prostoriju gdje je tučen letvom i pendrekom po leđima. Sva ta

mučenja i udaranja trajala su dok se ljudi ne bi onesvijestili, a to se i njemu dogodilo u tri navrata. Kao posljedica tih događanja ostao je trajni invalid.

Svjedok Antun Pelivanović iskazao je da je također bio zatočenik u logoru Stara Gradiška gdje je video i optuženika Savu Šalindriju kojeg je od ranije poznavao. On osobno je prema njemu bio korektan, ali su ga njegovi stražari tukli po cijelom tijelu udarajući ga kundacima pušaka i pendrecima. Posebno napominje da su prilikom prve razmjene u prosincu 1991. godine, koja nije bila uspjela, psihički i fizički bili maltretirani od strane četnika. Tučeni su po glavi, nogama i po cijelom tijelu. U razgovoru sa Živkom Matekalom saznao je da ga je osobno Šalindrija tukao, a ovaj je također bio prisutan i kad je stradao Dragan Rukavina. Svjedok opisuje taj događaj navodeći da je Rukavina imao nož u čizmi koji mu je ispao prilikom skidanja. Odmah nakon toga jedan od stražara je repetirao pušku i pucao u njega, ali nije uspio vidjeti tko je to bio.

Oštećenik Radenko Kliba, saslušan kao svjedok, iskazao je da je osobno poznavao optuženika Savu Šalindriju jer je prije rata ovaj radio u Novskoj. Poznato mu je da se on u Staroj Gradiški nalazio u svojstvu zatvorskog stražara. Misli da je čak imao i neku važniju funkciju jer su se ostali četnici prema istome obraćali riječju "komandire". Svjedok posebno napominje da ga je optuženik Šalindrija jednom prilikom saslušavao i vodio u ćeliju, da bi ga putem u više navrata udario pendrekom po leđima. Poznato mu je da je u logoru Stara Gradiška ubijen Dragan Rukavina, hrvatski vojnik koji je zajedno bio s njima zatočen, ali tko je odgovoran za njegovu smrt ne može sa sigurnošću reći.

Iz iskaza oštećenika Živka Matekala, koji je saslušan u prethodnom postupku, proizlazi da je on također bio zarobljen kao pripadnik Hrvatske vojske i odveden s grupom od 20-tak vojnika u logor Stara Gradiška. Navodi da je zlostavljanje u Staroj Gradiški bilo neopisivano. Naređivano im je da se skinu u gaćice, a zatim su morali staviti ruke na zid i nisu smjeli gledati kako ih stražari tuku. Ovi bi ih udarali šakama, nogama, oružjem i palicama. Dobro mu je poznato da je među stražarima bio i optuženik Savo Šalindrija, koji je također tukao prisutne zatvorenike. Istoga nije poznavao od ranije, a njegovo ime mu je rekao Antun Pelivanović, koji je s njim bio zatvoren. U njegovojoj grupi među zatvorenicima koji su zlostavljeni nalazio se i Dragan Rukavina kojemu je u trenutku skidanja ispao nož iz čizme. Odmah nakon toga jedan od stražara je repetirao pušku i ispalio tri hica u pokojnog Rukavinu. On točno nije video tko je to učinio ali, po njegovim riječima, u blizini optuženika je jedino takvu pušku imao optuženik Savo Šalindrija. Kako je Rukavina još davao znakove života čuo je kako netko od četnika viče: "Kolji ga!". Nakon tog povika čuo je hroptanje, kao da kolju svinju, pa pretpostavlja da su Dragana Rukavinu zaklali.

Analizirajući iskaze preživjelih hrvatskih vojnika koji su tijekom ovog postupka saslušani kao svjedoci nedvojbeno proizlazi da je optuženik Savo Šalindrija kao stražar u navedenom zatvoru, Stara Gradiška, tukao, mučio i zlostavljao zatvorenike. Pored toga, on je bio u nazužoj skupini stražara od kojih je jedan iz automatske puške ispalio tri hica u zatvorenika Dragana Rukavinu, da bi ga poslije toga ranjenog, na umoru, još i zaklali. Dakle, nema dvojbe da je Savo Šalindrija postupio protivno Ženevskoj konvenciji o postupanju s ratnim zarobljenicima, od 12. kolovoza 1949. godine, te su u njegovom postupanju ostvarena sva obilježja kaznenog djela protiv čovječnosti i međunarodnog prava,

ratnog zločina protiv ratnih zarobljenika, opisanog i kažnjivog po čl. 122. OKZRH.

Nakon što je utvrdilo kaznenu odgovornost optuženika vijeće je pristupilo utvrđivanju stupnja te odgovornosti, kako bi prema istome moglo primjeniti odgovarajuću kaznenu sankciju.

Odlučujući o primjeni odgovarajuće kaznene sankcije u smislu ostvarenja zahtjeva specijalne i generalne prevencije, te zahtjeva retribucije, vijeće je smatralo da optuženika u svakom slučaju treba osuditi na bezuvjetnu kaznu zatvora, jer se u njegovom ponašanju ne nalaze ni osnovni elementi koji bi upućivali na neke olakotne okolnosti. Dapače, od otegotnih okolnosti vijeće je cijenilo bestijalnost njegovog ponašanja, koja je u svakom slučaju besprimjerna, te smatralo da ga treba što strožije kazniti, pamu je stoga utvrđena kazna zatvora u trajanju od 15 godina.

Budući je optuženik nedostupan državnim organima vijeće ga je oslobođilo obveze plaćanja troškova postupka, jer je to zasada neprovodivo.

U Požegi, na dan 23. ožujka 1998. g.

ZAPISNIČAR:

Tatjana Obradović, v.r.

PREDsjEDNIK VIJEĆA:

Predrag Dragičević, v.r.

NAPUTAK O PRAVU NA ŽALBU:

Protiv ove presude dopuštena je žalba u roku od 15 dana od dana primitka iste. Žalba se podnosi ovom sudu u 5 istovjetnih primjeraka neposredno ili preporučeno putem pošte. O žalbi odlučuje Vrhovni sud RH u Zagrebu.

DNA:

1. ŽDO Požega, na KT-9/94
2. Optuženiku putem oglasne ploče
3. Branitelj Jasna Matačić-Savić, odvjetnica iz Požege

